
Zanedbávání vysokých škol nás bude mrzet

Zanedbávání vysokých škol nás bude mrzet

Je už to pár let co sociálnědemokratický ministr školství prohlásil, že je třeba preferovat hlavně střední a střední odborné školy. Byla z toho převeliká kauza. Dnes se české vysoké školství nachází ve stavu, kdy studenti vycházejí do ulic, rozpočet je krácen a nad budoucností visí temný oblak nejistoty. Kdo za to může? Tvrdím, že důvody jsou dva. Především vláda s ČSSD v čele a lidovou stranou v závěsu. Pod heslem "podporujeme průměrné" se kdysi určilo, které obory mají být protežovány více a které méně, hlavní část perspektivnosti se kladla na ruční řemesla. Vysoké školství, které by mělo představovat líheň mozků, vynálezců, managerů, vědců a podobné kapitalistické verbeže, se ocitlo na vedlejší koleji, na níž je dodnes. Do našeho vstupu do EU zbývají měsíce, je čas se zeptat, co sjednocené Evropě vlastně nabízíme? Potenciál těžkého průmyslu? Laciný trh práce beze špetky vlastní invence? Prostor pro udání jakéhokoliv zboží? Anebo raději množství chytrých, talentovaných a patřičně vzdělaných lidí. Těmi bychom totiž mohli naprosté většině unie snadno konkurovat, jen kdyby měli prostor, čas a peníze pro svou práci. Programová bagatelizace vysokého školství, kterého se dopouští nejen vláda, ale celá ČSSD a potenciálně i post-ruralističtí lidovci, k nárůstu počtu takových lidí rozhodně nepřispívá. Druhým problémem je byrokracie. Prostředky vyhrazené pro VŠ procházejí sítí ministerstva, úřadů a úředníků na všech úrovních. Školy operují s menším množstvím financí, než se zdá, a mají omezené možnosti jejich využití. Byrokratický aparát, který se přes všechny sliby nezmenšuje, ale naopak rozrůstá, je něco jako žába sedící na prameni prostředků, která sice sama snad s výjimkou formulářů nic nevytváří, pro své vlastní udržení však udělá cokoliv. Řešení neexistuje. Vládnoucí koalice by si musela říct, že vysoké školství je její absolutní prioritou, počet úředníků by musel být reálně redukován a byrokratické procesy zprůhledněny, výše prostředků proudících do ústavů, které mají dle škarohlídů vychovávat "nadřazenou elitu", dle realistů inteligenci, by musela být prudce navýšena. Obávám se, že něco takového je při aktuální politické konstelaci vědeckou fantazií. Hodiny však běží, přítomnost Česka ve sjednocené Evropě se blíží a čas, kdy nás všechny může aktuální problém několika tisíc studentů a učitelů mrzet všechny, nadchází.

Autor je publicista